

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului resursei informaționale și modul de ținere a „Registrului denumirilor geografice”.

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului resursei informaționale și modul de ținere a „Registrului denumirilor geografice”, este elaborat de către Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (<i>în continuare - AGCC</i>).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Proiectul de hotărâre este elaborat în temeiul art. 16 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314), cu modificările ulterioare, al art. 22 lit. d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, și al art. 4 lit. e) din Legea nr. 103/2024 cu privire la denumirile geografice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 209-212, art. 301).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Sistemul informațional Registrul denumirilor geografice (<i>în continuare – SI RDG</i>), gestionat de AGCC, se află într-o etapă de expertizare, atât la nivel structural, cât și funcțional. Deși acest sistem este reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 100/2025 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul denumirilor geografice”, care stabilește cadrul general de operare, structura, procedurile de înregistrare și mecanismele de eliberare a informațiilor cu privire la denumirile geografice, există deficiențe ce limitează eficiența sa operațională și capacitatea de a răspunde cerințelor moderne. Hotărârea Guvernului nr. 100/2025 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul denumirilor geografice” oferă baza normativă pentru colectarea, gestionarea și accesul la date geospațiale. Totuși, cadrul normativ existent nu include metode standardizate pentru integrarea datelor geospațiale cu alte registre naționale, ceea ce afectează interoperabilitatea și reduce accesul rapid al entităților publice la informații precise și actualizate. Acest aspect generează întârzieri și creează dificultăți în utilizarea eficientă a datelor geospațiale. În plus, mecanismul actual de înregistrare și eliberare a informațiilor, deși formalizat prin reglementările existente, nu beneficiază de proceduri optimizate pentru actualizarea și arhivarea datelor. Fapt ce limitează transparența și accesibilitatea datelor și împiedică alinierea sistemului la standardele internaționale moderne. Aceste lacune normative impun necesitatea unei intervenții de actualizare și ajustare a cadrului de reglementare și a procedurilor operaționale pentru a asigura un sistem informațional geografic aliniat la standardele internaționale, mai accesibil, eficient și transparent.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
Pentru eficientizarea funcționării SI RDG, se urmărește dezvoltarea unei soluții moderne, accesibile și fiabile, care să sprijine gestionarea corectă și coerentă a datelor geospațiale. Prezentul act normativ are ca scop principal atingerea următoarelor obiective:

- Stabilirea unui cadru de reglementare clar, coerent și bine fundamentat;
- Perfecționarea proceselor de înregistrare, actualizare și validare a datelor;
- Creșterea accesibilității platformei și îmbunătățirea interacțiunii cu utilizatorii;
- Garantarea calității, consistenței și securității datelor;
- Dezvoltarea unei infrastructuri informaționale robuste și sustenabile.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul și principalele prevederi ale Regulamentului:

Prezentul Regulament are ca obiectiv reglementarea proceselor de înregistrare, stocare, actualizare și furnizare a informațiilor geospațiale referitoare la denumirile geografice. Proiectul urmărește standardizarea modului de gestionare a acestor denumiri și îmbunătățirea semnificativă a utilizării lor în documente oficiale, hărți și alte materiale de referință.

Prevederi esențiale ale Regulamentului:

1. Stabilirea cadrului operațional pentru funcționarea SI RDG

- Se elaborează un set coerent de reguli și proceduri privind înregistrarea, validarea, stocarea și accesarea denumirilor geografice.

- Se specifică condițiile de acces la informații pentru diferite categorii de utilizatori, asigurând transparență și control.

2. Obligația înregistrării și actualizării denumirilor geografice:

- Se instituie obligativitatea înregistrării tuturor denumirilor geografice în cadrul S RDG, cu actualizări periodice conform metodologiilor stabilite.

3. Interoperabilitate cu alte sisteme informatice

- Ca parte integrantă a infrastructurii naționale de date spațiale, în conformitate cu Legea nr. 254/2016, SI RDG va permite schimbul eficient și securizat de date între instituții publice și entități private.

4. Standardizarea proceselor și formatelor de colectare a datelor

- Regulamentul introduce un set de standarde și proceduri unitare pentru colectarea, validarea și furnizarea datelor, pentru a asigura compatibilitatea și coerența acestora la nivel național.

- Este instituit un cadru de conformitate pentru respectarea normelor tehnice și juridice relevante.

5. Asigurarea protecției și securității datelor

- Se adoptă măsuri stricte privind integritatea, securitatea și confidențialitatea datelor, incluzând mecanisme de prevenire a accesului neautorizat, pierderilor sau modificărilor nejustificate.

Elemente inovatoare ale Regulamentului

1. Digitalizarea completă a proceselor de gestionare

- SI RDG adoptă o infrastructură digitală modernă care elimină treptat utilizarea documentelor în format fizic.

- Este prevăzută dezvoltarea unui portal online care oferă funcționalități extinse pentru căutarea, vizualizarea, descărcarea și conversia denumirilor geografice.

2. Acces extins și facilitat pentru toți utilizatorii

- Regulamentul promovează accesul deschis la informații geospațiale, atât pentru instituțiile publice, cât și pentru sectorul privat și publicul larg.

- Se încurajează interacțiunea dintre datele spațiale și cele non-spațiale, pentru susținerea proceselor de analiză și decizie.

3. Consolidarea interoperabilității instituționale

- Se instituie canale de colaborare directă pentru schimbul de date geospațiale între autoritățile centrale, locale și alți actori relevanți.

- SI RDG va fi integrat în rețelele naționale și europene de date geospațiale, asigurând interoperabilitatea transfrontalieră.

Concluzie

Prin implementarea acestor prevederi și elemente inovatoare, Regulamentul contribuie la modernizarea și optimizarea gestionării denumirilor geografice în România. Acest demers susține o planificare teritorială eficientă, îmbunătățește accesul la informații geospațiale și aliniază cadrul național la standardele și cerințele europene și internaționale.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare Nu este aplicabil.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public Implementarea SI RDG va aduce numeroase avantaje sectorului public, prin centralizarea și digitalizarea datelor geospațiale. Acesta va permite entităților publice să acceseze rapid date precise și actualizate, facilitând astfel procesul decizional în domenii precum: urbanismul, infrastructura, situațiile de urgență și gestionarea terenurilor. În plus, va reduce semnificativ birocrăția, contribuind la o eficiență administrativă mai bună. Totuși, implementarea va necesita investiții inițiale în infrastructura IT și în pregătirea personalului pentru a utiliza sistemul nou în mod eficient.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Norvegiei a alocat un grant în sumă de 294000 NOK în perioada lunilor februarie - iunie 2022 pentru crearea bazei de date cu denumiri geografice. În anul 2025 pentru dezvoltare SI RDG din bugetul de stat s-a alocat 499041,6 lei pentru crearea modulului de înregistrare a denumirilor geografice și testarea acestuia. Costurile sunt justificate prin beneficiile pe termen lung, cum ar fi reducerea timpului și a resurselor alocate proceselor manuale, îmbunătățirea accesului la date precise. De asemenea, digitalizarea va reduce riscul de pierdere a datelor și va sprijini dezvoltarea economică prin oferirea de informații actualizate pentru investitori și autorități.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Impactul asupra sectorului privat va fi unul favorabil, în special prin facilitarea accesului la informații geospațiale actualizate și de înaltă precizie. Companiile din domenii precum logistică, turism, transport sau planificare teritorială vor beneficia de un acces rapid și eficient la denumirile geografice, aspect ce va sprijini procesul decizional și planificarea proiectelor. În plus, standardizarea și centralizarea acestor date vor contribui la diminuarea riscurilor generate de erori sau neconcordanțe informaționale, oferind un grad mai mare de predictibilitate și reducând costurile operaționale pentru firme. Totodată, respectarea noilor cerințe privind utilizarea denumirilor geografice va conduce la creșterea calității și transparenței activităților desfășurate de actorii economici implicați.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Directiva INSPIRE (2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind infrastructura pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană), în special Anexa A din documentul D2.8.I.3 „Specificații de date privind denumirile geografice – Instrucțiuni tehnice”, oferă cadrul necesar pentru abordarea temei denumirilor geografice, permițând elaborarea unei baze normative și tehnice pentru standardizarea și utilizarea coerentă a acestora la nivel național.

Directiva stabilește cerințe clare privind structura, formatul și interoperabilitatea datelor referitoare la denumirile geografice, contribuind astfel la armonizarea informațiilor spațiale în întreaga Uniune Europeană. Prin urmare, adoptarea măsurilor normative adecvate va permite alinierea legislației naționale la standardele europene, facilitând schimbul de date, reducerea ambiguităților și îmbunătățirea accesului la informații geografice relevante pentru autorități, utilizatori și cetățeni.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Prezentul proiect este supus avizării și consultării publice, conform art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind publicat pe site-ul web oficial al Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru www.agcc.gov.md, la compartimentul: *Transparența decizională/Proiecte de acte normative* și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md.

Proiectul a fost coordonat în prealabil cu IP Agenția de Guvernare Electronică, în conformitate cu pct. 22 din Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 privind măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat.

Totodată AGCC, conform prevederilor Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 a publicat Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de act normativ: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-regulamentului-resursei-informationale-formata-de-sistemul-informational-registrul-denumirilor-geografice/14348>.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 36 din Legea 100/2017.
Proiectul va fi supus expertizei juridice, conform art. 37 din Legea 100/2017.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Nu este aplicabil.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ, se impune adoptarea următoarelor măsuri: stabilirea etapelor și a responsabilităților privind integrarea SI RDG, dezvoltarea unei platforme dedicate pentru gestionarea datelor, elaborarea normelor aferente proceselor de colectare și raportare a informațiilor, evaluarea periodică a performanței SI RDG, implicarea activă a autorităților competente și a mediului privat, precum și identificarea resurselor necesare pentru punerea în aplicare a sistemului.

Director general

Ivan DANII